

คู่มือ การสร้างลวดลายประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้

4.5
95ก
8

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การเร่งพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก หากเราพัฒนาไปอย่างไม่มีแผนการพัฒนาย่างยั่งยืน เพราะทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่จำกัดไม่เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงประชากรอย่างทั่วถึง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น

ปัญหาการจัดการมูลฝอยเป็นอีกหนึ่งปัญหาหนึ่ง ที่ทุกสังคมได้ให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะในแนวทางที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ การจัดการปัญหาขยะตั้งแต่ต้นทาง หรือ การลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัดนั่นเอง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รณรงค์ให้ประชาชนหันมาลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง คือ ไม่เป็นผู้ก่อให้เกิดขยะ คัดและแยกขยะแต่ละประเภท อีกทั้งการใช้ประโยชน์จากขยะและวัสดุเหลือใช้ นำมาตัดแปลงใช้ประโยชน์ ขยะและวัสดุเหลือใช้ที่ไร้ค่านำเพิ่มพูนมูลค่า ก่อให้เกิดรายได้ หรือลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติใหม่ คู่มือการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือเป็นการเสริมความรู้ความเข้าใจและตัวอย่างสิ่งประดิษฐ์จากการตัดแปลงวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ รวมถึงการพัฒนาแนวคิดในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อการลดปริมาณขยะ ก่อนการกำจัด การนำขยะและวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุด อันส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน สังคมและประเทศในที่สุด

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลารับัญ

ทษา

- 7 ขยะคืออะไร ขยะมาจากไหน ขยะหายไปไหน
- 10 การจัดการขยะแบบครบวงจรเป็นอย่างไร
- 12 ขยะหายไปไหน หายไปได้อย่างไร
- 16 ลดปริมาณขยะได้ด้วยตนเอง
- 18 ถ้าเราเลี่ยงไม่ใช้ถุงพลาสติก หรือบรรจุภัณฑ์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดขยะ แล้วเราจะใช้อะไร
- 23 การนำขยะ หรือ วัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ (สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้)
- 30 แนวแนวทางอัฟไซคลิง (Upcycling)
- 32 การพัฒนาออกแบบสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ความแตกต่างระหว่างการใช้ซ้ำ (Reuse) รีไซเคิล (Recycle) กับสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- 34 ประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- 36 การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- 36
- การคัดแยกวัสดุ เพื่อผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- 38
- การออกแบบผลงาน ขยะและวัสดุเหลือใช้ให้เป็นผลงาน
- 40
- ทดลองนำวัสดุมาขึ้นรูปเป็นสิ่งประดิษฐ์
- 46 ตัวอย่างผลงานสิ่งประดิษฐ์จากขยะและวัสดุเหลือใช้ จากโครงการประกวดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้
- 99 10 ตัวอย่างผู้ประกอบการที่ผลิตผลงานและสินค้าจากวัสดุเหลือใช้

ขยะคืออะไร ขยะมาจากไหน ขยะหายไปไหน

ขยะคืออะไร ?....

ความหมายของ ขยะ

“ขยะ” ในภาษาอังกฤษใช้ได้หลายคำ ดังนี้ “garbage” หมายถึง ขยะเปียก “trash” หมายถึง ขยะแห้ง (American English) ส่วน British English ใช้คำว่า “rubbish” “refuse” หมายถึง ของที่เราไม่เอาแล้ว “litter” หมายถึง ขยะที่ทิ้งเกลื่อนกลาด “junk” หมายถึง ของที่เราไม่ใช้หรือไม่มีประโยชน์ “waste” หมายถึง ของเสียหรือสิ่งปฏิกูล

ความหมายของขยะ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร มูลสัตว์ ไข่ หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นสิ่งใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นๆ

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ให้ความหมายขยะมูลฝอยไว้ว่า **ขยะมูลฝอย** หมายถึง สิ่งของจากบ้านเรือนที่ประชาชนไม่ต้องการแล้ว มีผู้นำไปใช้ประโยชน์จนสุดท้ายไม่มีผู้นำไปใช้ประโยชน์ได้แล้ว และถูกทิ้งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปกำจัด จัดเก็บและขนส่ง จากความหมายดังกล่าวนั้นหมายความว่า สิ่งของที่เราทิ้งจากที่บ้าน ถ้ายังมีคนนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ สิ่งนั้นก็จะเป็นไม่ใช่ขยะ จากความหมายดังกล่าวได้รับการตอกย้ำด้วยแนวคิดที่เห็นคุณค่าจากขยะ ดังเช่น “ขยะไม่มีในโลก มีแต่ทรัพย์ที่อยู่ผิดที่ผิดทาง **“เปลี่ยน ขยะ เป็น ทรัพยากร”** ขยะ คือ ทรัพยากร ขยะ คือ ทอง

“ทำอย่างไรขยะจึงมีค่าเปรียบได้ดังทองคำ.... ? โปรดติดตามต่อไป

ขยะจากไหน...?

“ขยะ” เป็นประเด็นปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลทุกยุคสมัยต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา ขยะเป็นต้นเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ด้วยปริมาณขยะและความหนาแน่นของประชากรในชุมชนแต่ละท้องถิ่น การจัดการขยะในชุมชนของแต่ละท้องถิ่นในสมัยก่อนไม่มีความซับซ้อนในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ชนิดและประเภทของขยะชุมชนมีลักษณะที่คล้ายธรรมชาติ อีกทั้งปริมาณขยะก็ไม่มากมาย แต่ปัจจุบันความเจริญเติบโตและการขยายตัวของอุตสาหกรรม ชุมชน ทำให้วัสดุ ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ประเภทพลาสติกและวัสดุเชิงสังเคราะห์มีมากขึ้น ดังนั้นการกำจัดขยะจะเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนยุ่งยาก ใช้เทคโนโลยีและงบประมาณมาก

การจัดการขยะแบบครบวงจร เป็นอย่างไร ?...

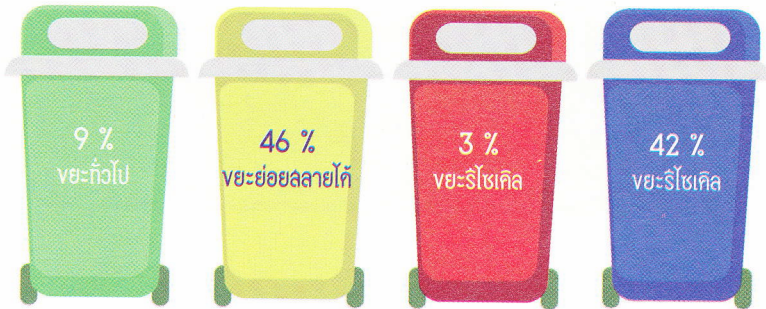
ในถังขยะมีอะไร...อะไรอยู่ในถังขยะ ?

เราลองมามองดูว่าในถังขยะ 1 ใบตรงหน้าเรานั้น มีอะไรอยู่ในนั้นบ้าง
42 % คือ ขยะรีไซเคิล เมื่อไม่สามารถ Reuse แล้ว จึงคัดแยกตามประเภท
เพื่อส่งรีไซเคิล

9 % คือ ขยะทั่วไป (ย่อยสลายยาก มีแหล่งรับรีไซเคิลน้อย) ต้องส่งให้เป็น
หน้าที่ของรัฐในการนำไปกำจัด

46 % คือ ขยะย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหารนำไปเป็นอาหารสัตว์
ขยะอินทรีย์ให้ทำปุ๋ยหมัก

3 % คือ ขยะมีพิษ หรือ ขยะอันตราย ทั้งส่วนที่รีไซเคิลได้และไม่ได้
ควรมีการจัดการอย่างระมัดระวัง

จากตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เรามีขยะส่วนที่ยังสามารถนำมาใช้ได้อยู่มากถึงร้อยละ 88 ส่วนอีกร้อยละ 12 นั้น อันที่จริงก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด หากจะนำไปรีไซเคิลต้องผ่านกระบวนการในการจัดการด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ก่อน ดังนั้น แนวคิดที่มองว่าขยะไม่มีในโลกนั้นสามารถเป็นจริงได้ เพราะเรามองว่า “ขยะ” คือ **ทรัพยากร** สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ได้หลายครั้ง

จากข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย ในปี 2556 ที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษ รายงานว่า ประเทศไทย มีขยะรวมทั้งประเทศกว่า 26 ล้านตัน ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาปีละกว่า 2 ล้านตัน ขยะเหล่านี้ ร้อยละ 27 ถูกกำจัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกวิธี ร้อยละ 26 เป็นการกองทิ้งหรือกำจัดอย่างไม่ถูกวิธี ร้อยละ 28 เป็นขยะที่ยังไม่ได้ถูกกำจัดและตกค้างตามสถานที่ต่างๆ มีเพียงร้อยละ 19 เท่านั้นที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยะเหล่านี้ หากเราปล่อยไว้โดยไม่มีการจัดการแก้ปัญหาวันขึ้น บ้านเมืองเราก็จะเต็มไปด้วยขยะ เมื่อฝนตกน้ำฝนก็จะชะล้างน้ำขยะมาปนเปื้อนกับน้ำดีในแหล่งน้ำธรรมชาติ อากาศหนาวแห้งลมแรงกลิ่นขยะก็จะโชยเข้ามาบ้านเรา ยามหน้าแล้งบ่อขยะก็จะเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีทั้งควันทั้งฝุ่นพิษอันตราย ใครกันนะเป็นทำให้เกิดขยะ ขยะมาจากไหน ขยะจะหายไปได้อย่างไร